משקין בית השלחין פרק ראשון מועד קטן ו.

ודלמא טומאה מגואי. ולא כין האילנות ולא נחרש במקום טומאה: (ב) **מסוככין.** שאינן עומדין כשורה אחת סביב הגבולין אלא מעורבין בכל השדה דולאי נחרש כל השדה בשביל האילנות: **הא אמרן אין מרחיקין ציון ממקום טומאה.** וכיון שסמוך לאילנות הציון ודאי טומאה בין האילנות היא ונחרש בשביל האילנות: **כל מילי דמפיה עליה רמיא.** דתלמיד בקי הוא: **מנא לכן אחת מצויינת.** בסיד מתחתיה טמא. ומפי מורי הזקן אכן אחת מצויינת שיש סיד על גבה דאינו צריך להרחיק הציון מן האכן לפי שהאכן גבוה על גבי קרקע ורוחה את הציון מיד קודם שיהא נוגע בו אבל בשדה מרחיקין לה ציון בסמוך דזמנין לא חזי ציון עד דאתי ונגע ומתחיל: **שיש.** מצויינות מתחיהן טמא אבל ביניהן אם יש סיד ביניהם על האדץ טמא דמשום ציון הוא: **אע"ג דליכא חורש.** שלא חרש ביניהם מעולם טהור כי ליכא סיד: **אם אין חורש ביניהן עמא.** ואע"ג דליכא סיד לפי שציין את האבנים שמבאן ומכאן לא חשש לציין ביניהם: **הכא.** דקתני כי ליכא חורש טמא כגון סיד שפוך על ראשי אבנים ומרוחה לכאן ולכאן ביניהן דאי ליכא חורש טמא דאיקלף ודאי לא סיד דביני ביני הוא ולא אמרינן דאי אמר מר מרחיקין ציון ממקום טומאה שלא להפסיד את א"ר: ויוצאין אף על הכלאים: ואכלאים בחולו של מועד נפקינן ורמינהו (ג) **באחד באדר** משמיעין על השקלים (ד) **ועל הכלאים בחמשה עשר בו קורין את המגילה בכרכים** ויוצאין לקוץ את הדרכים ולתקן הרחובות ולמוד המקואות ועושין כל צורכי רבים ומציינין את הקברות ויוצאין על הכלאים רבי אלעזר ורבי יוסי בר חנינא חד אמר (ה) **כאן בבכיר כאן באפיל** וחד אמר כאן בזרעים כאן בירקות א"ר אסי א"ר יוחנן (ו) **לא שנו אלא שאין ניצן ניכר אבל ניצן ניכר יוצאין** עליהן מאי שנא בחולו של מועד דנפקינן אמר רבי יעקב אמר רבי יוחנן משום שכר פעולה דמזוזי גבן אמר רב זביד ואיתימא רב משרשיא שמע מינה כי יהבינן להו שכר מתרומת הלשכה יהבינן להו דאי סלקא דעתך מדידהו יהבינן להו מאי נפקא לן מינייהו כל כמה דבעו ליתן להו ועד כמה אמר רב שמואל בר יצחק (ז) **כאותה ששנינו** (ח) **כל מאה שיש בה** רובע

אם יש סיד ביניהם. הציון הוא מסיד כדתנן פרק ה' דמעשר שני (מ"ה) ומיימי לה פרק מרובה (כ"ק סט. ושם) אם יש סיד ביניהם לא ידענא כמה: **אע"ג** דליכא חרש. גרסינן ומצאתי מפרש מרש דומה הוא לחרסית ואין לבן כמו סיד וע"ל פירושו אם יש חרסית ביניהם (ט) דומה שמציינין להודיע שהוא טהור שעד אם אין בית הקברות שאינה לבן אמר רב **פפא** כשהסיד שפוך.

פירוש ודאי כי ליכא סיד וחרסית טהורין אבל כשהוא מרובה ושפוך על ראשו אז צריך חרסית שאם יש חרסית יש לתלות שנתן לגילי האבן חרסית והסיד נתחבר בו ולרפו הסיד שעל ראשו עמה ואם אין חרסית ע"כ סיד הוא של ציון ביתמים ולפירוש הקונטרס גרסינן אף על גב דליכא חורש (י) ומפרש ביניהם טהור לאיתתקא לה טומאה דהוי לה קבר שנחרש ומימה לי אי דטהור מטומאת אהל טהור לא הוי דהוי כמו שדה שנחרש בה קבר ושמא טהור מאהל קאמר ע"ג לגמרי ע"י דיפה וניפות ע"ג ביניהם ליכא טובא ספיקות ושרי ספק אי ליכא ציון (יא) הטומאה שביניהם אי לא ואפילו ליכא ציון הרי נחרש ומצאתי מפרש דהשתא סלקא דעתיה דה"פ אם יש ביניהם חורש טהור דודאי לא היה שם טומאה דאם היה ביניהם לא היה חורשו אדם תימה לי אמאי לא פריך דקתני בקמייתא אם יש סיד ביניהם ביתמים טמא אע"ג דליכא חורש והכא קתני אם יש חורש ביניהם טהור ואע"ג דליכא סיד וא"ל דסלקא דעתיה דהך בתריתא אחרי בדליכא סיד דכי ליכא סיד לא היה טהור לעולם דהא אין מציינין אם לאו על הטומאה (יב) וכי חורשו לא יהא טהור ולהכי לא מקשה כי אם מסיפא דבתריתא קמייתא דאחרי בדליכא סיד: **דאמר** מר אין מרחיקים. כך פירש בתוספתא ובקונטי' ובספרים מצאתי דאמר מר אין מעמידין ציון כו' ולפי זה אינו נותן טעם למה כל השדה טמא אלא נותן טעם למה בתמיהן טהורין דאין מעמידין ציון במקום הטומאה ונכי דכרות אחד אי שנים אי אלשה יש לנו לומר דכל בתמיה טמא כי אין הטומאה בפחות מן הציון אבל בארבעה יש לתלות הטומאה בכל השדה לפיכך בתמיהן טהורים: **ואכלאים** בחולו של מועד נפקינן. במשנה פי' מאי טעמא לא מקשה על איך ובירושל' מקשה מציינין על הקברות ולא כבר ציינו ומתרץ כגון שירד שטף מים של גשמים ושטפו: **בט"ו** קורין את המגילה. הוי מלי למתני בי"ד בו (יב) (בכפרים) אלא משום דט"ו זמן דדברים אחרים הוא כגון ומתקנין את הדרכים וכו': **דמזוזלי** גבן. למ"ד לקמן (דף יג.) שכר פעולה שאין לו מה יאכל שרי ניחא שיטולין ליטול שכרן אלא למאן דאמר אסור לא ידענן היכן יישכרו פועלים במועד ושמא יש לומר דהני דמלות התירו:

מתרומת הלשכה. אין להקשות הא אית בהן מעילה דלב ב"ד מתנה עלייהו ובפרק בתרא דכתובות (דף קו. ושם) אילא מילי טובא שטולין שכרן מתרומת הלשכה: **שיש** בה רובע. פירוש כשרוצה לזרוע הא קתני סיפא ר' יוסי אומר יבור והא לא שייך בזרע כבר ובפרק המוכר פירות (כ"ב דף לד. ושם) מייתי לה מיהו בשמעתין דאחרי בזרע כבר יש לומר דלא פליגי: ואין

מסורת הש"ס

(א) [לעיל ה:], (ב) תוספתא שקלים פ"א [בי"ש], (ג) [לעיל ה:], (ד) מגילה יג: כט. שקלים פ"א מ"ה, (ה) כלאים פ"ב מ"ח ב"מ נד., (ו) [במדבר כח], (ז) [ל"ל כשאר עירומים].

הגהות הב"ח

(א) גמ' דאיתמר מתחת מורש הוא דאיקלף ודאי לא סיד: (ב) רש"י ד"ה מסוככין ל"ל במסובכין: (ג) שם ד"ה הכא כו' מתחת חורש הוא הס"ד ואח"כ מה"ד דאיקלף כו' וטהור הס"ד ומה"ד ודאי לא כו': (ד) ר"ה דאי ס"ד מדידהו דנעבל הנים יהבינן להו אמאי: (ה) תוס' ד"ה אע"ג כו' אם יש חרסית ביניהם שאינה לבן בינתים דומה שמציינין וכו' אין בית הקברות הס"ד: (ו) ר"ח אמר כו' אע"ג דליכא חורש ביניהם טהור ומפרש דאיתתקא כו': (ז) בא"ר אי ליכא ציון על הטומאה שביניהן: (ח) בא"ד אם לא על הטומאה ואפילו חורשו לא:

מוסף רש"י

משמיעין על השקלים. בהכרחת בית דין (מגילה כט.) בית דין מכריזין שיביאו שקלים למקדש (שם יג.) ועל הכלאים. לעקור כלאי הזרעים הנכרין בין התבואה (שם כט.) שנבלו הזרעים קצת ועלין ניכר ושוקרין אותן מזרעיהן בהכרחת בית דין (שם יג.).

עין משפט נר מצוה

מט א ב ג מיי' פ"ח מהלכות טומאת מת הלכה יח:
נ ד מיי' פ"א מהלכות שקלים הלכה ט ממג עשין מה:
נא ה מיי' פ"כ מהל' כלאים הלכה טו:
נב ו מיי' פ"א מהל' מגילה הל' ד ממג עשין דרכנן ד עוש"ע א"ח סי' תרפא סעיף א:
נג ז ח מיי' פ"כ מהל' כלאים הלכה טו והלכה יח:
נד ט מיי' שם הלכה [יז] טו:

רבינו חננאל

וניחוש דלמא טומאה גואי ואילנות על הגבולין בראי, ופרקינן במסובכין. איבעית אימא כראמ' אין מרחיקין ציון ממקום הטומאה שלא להפסיד את ארץ ישראל. ר' יהודה אומר עד שיהא שם זקן הציון, לפי שאין הכל בקיאין בדבר. ש"מ צורבא מרבנן דאתיה במתא כל מילי דמתא עליה רמיין. אמר רב יהודה מצא אבן אחת מצויינת תחתיה טמא, שתים אם יש סיד ביניהן טמא, ואם לאו טהור. ואם היה הסיד שפוך על ראשיהן ומרוחה לכאן ולכאן אי (ג) איכא חרש ביניהן טמא, דאמרי' מחמת חרש הוא דאיקפל, ואם לאו סיד דביני ביני הוא דטהור. אמר ר' אסי מצא ציון מצד אחד הוא הצד טמא וכל השדה טהורה, וכן שלשה הן שמאין וכל השדה טהורה, ארבעה השדה כולה טמאה והציונין שהציון בהן טהורין. דאמר מר אין מרחיקין ציון ממקום טומאה שלא להפסיד את ארץ ישראל כו'. ויוצאין אף על הכלאים. ומקשינן איני דבחולו של מועד יוצאין על הכלאים, והתנן בחמשה עשר באדר יוצאין על הכלאים. ופרקינן בבכיר יוצאין בחמשה עשר באדר, באפיל יוצאין בחולו של מועד. ויש אומרים כאן בזרעים וכאן בירקות. (ד)אמר ר' יוחנן לא שנו בחולו של מועד אלא שאין ניצן ניכר. פי' ציץ שלהן ניכר. אבל אם הציץ שלהן ניכר שהוא כלאים יוצאין לאלתר ואין שוהין אותן עד חולו של מועד. ומאי שנא בחולו של מועד יוצאין על הכלאים, אמר ר' יוחנן [משום] שכר פעולה, עת שהפועלים בטלין ונשכרין בזול לעקור הזרעים ולהשליכן, ובעינן למיתן להו אגרייהו מתרומת הלשכה.

ג) תולי ל"ל אי ליכא חרש ביניהן טהור כי דביני ביני הוא ושמא ודאי דביני הים לי נרשא אחרת.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com